

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredni dnevi in prazniki. — Inserati do 30 peti à 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inserati peti vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklic beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inseratni davek posebej. «Slovenski Narod» velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knaifova ulica št. 5, pritličje. — Telefon 2304.

Uredništvo: Knaifova ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon 2034.

Včerajšnji volilni shodi

Gosp. Davidović včera ni več napadal vlade. — Pretepi med pašičevci in vladnimi radikali. — Vedno večja razcepljenost. Radikali in Madžari

— Beograd, 25. julija. V Beogradu vlada danes popolno zatišje. Razum nekaterih ministrov so odšli vsi politični voditelji na agitacijska zborovanja, ki so se vršila včeraj skoraj po vsej državi. Glasom poročil, ki so dospela danes v Beograd, se je tudi na včerajšnjih shodih opazilo, da vlada tako med demokrati kakor med radikali skoraj v vseh volilnih okrožjih velika razcepljenost. V Skopju so bile včeraj vlozene kar tri radikalne liste, v Negotinu pa je prišlo na včerajšnjem radikalnem volilnem shodu do krvavega spopada med vladnimi radikali in pašičevci. Vladni radikali kandidirajo dr. Stojkovića, pašičevci pa dr. Velizarija Jančkovića. Iz prepjara, ki je nastal na zborovanju, se je vnel krvav pretep, v katerem je bilo baže več oseb težko ranjenih. V Subotici se je vršilo včeraj tretje radikalno zborovanje, na katerem se je razpravljalo o kandidaturah. Na včerajšnjem zborovanju so vladni radikali zopet kandidirali dr. Subotića, tako da je kandidatura dr. Radonića ponovno propadla. Ker groze pristihi Radonića s separatno listo in je s tem

izvolitev dr. Subotića ogrožena, so vladni radikali sklenili sporazum z Madžari.

Ljuba Davidović je imel včeraj zborovanje v Tetovu, kjer je v zmernem tonu govoril o volilnem teroru in naglasil, da se demokratska stranka zavzema predvsem za to, da se uvede zopet v vsej državi zakonitost in da se tudi oblasti zavedajo svojih dolžnosti napram državljanom. Popoldne je Davidović odpotoval v Gostivar, kjer se je vršila okrožna konferenca, ob 6. zv. pa se je vrnil v Skopje, od koder je danes jutraj odpotoval v Beograd.

Za sredo je sklicana seja glavnega odbora demokratske stranke. V političnih krogih se računa, da se bo na tej seji nadaljevala razprava o razmerju med vlado in demokratsko stranko. Ker je g. Vukičević po zatrdilu demokratskih ministrov sprejel vse njihove zahteve, se računa, da bo seja potekla popolnoma mirno, dasi naglašajo davidovičevci, da vztrajajo siejkoprej na svojem stališču, da je njihova koalicija z g. Vukičevićem za demokratsko stranko škodljiva.

Pogreb kralja Ferdinanda

Ob udeležbi pol milijona ljudi so včeraj položili kralja Ferdinanda k večnemu počitku. — Štirje pogrebni vlaki. — Kronske svet o spremembi prestolonasledstva

— Bukarešta, 25. julija. Včeraj se je vršil svečan pogreb rumunskega kralja Ferdinanda. Rumunija takih svečanosti se ni videla. Do stotisoč ljudi je prihitelo iz vse države v prestolico, da izkaže zadnjo čast svojem kralju, ki je uresničil najdrzejše sanje rumunskih nacionalistov in združil pod svojim žezlom vse Rumune.

Pred pogrebom

Že v soboto so prihajale iz province velikanske množice, ki so hodile kropit telesne ostanke pokojnega kralja. Samo v soboto je defiliralo mimo mrtvaškega odra nad 50.000 ljudi. Tekom popoldneva so dospeli v Bukarešto številni zastopniki iz inozemstva, med njimi princ Hohenzollern-Sigmaringen.

Ob 10. dopoldne se je vršila seja ministrskega sveta, na kateri je bil definitivno določen program pogrebnih svečanosti.

Ob pol 11. zvečer so se sestali ob mrtvaškem odru člani regentskega sveta, ministrski predsednik, minister dvora, prvo svetni minister, minister pravde in bukarški župan, nakar so na slovesen način zapečatili krsto s truplom kralja Ferdinanda. Krsto je zapečatili s državnim pečatom minister pravde ter je bil o tem aktu sestavljen poseben zapisnik.

Bukarešta žaluje

V nedeljo jutraj so že v zgodnjih jutranjih urah bile vse bukarške ulice nabite polne občinstva, ki je prispelo iz vseh pokrajin Rumunije. Ceni se, da je bilo včeraj na rumunskih ulicah nad pol milijona ljudi 5 km dolga pot od kraljevega dvorca Cotroceni, kjer je bil mrtvaški odra, pa do severnega kolodvora, je bila na obeh straneh tako gosto zasedena, da je vojaštvo komaj in komaj vzdrževalo red.

Žalni sprevod v Bukarešti

Ob 9. je krenil sprevod iz kraljeve palače. Na čelu sprevoda je korakal prefekt policije, nato pa četa kraljeve garde na konjih; sledili so cerkveni pevci in duhovščina, med njimi vsi rumunski škofje in zastopniki vseh ostalih veroizpovedi, nato vojni invalidi, veterani, predstavniki raznih društev itd. V posebnem oddelku so nosili v črni odzede zastave rumunskih polkov, za njimi pa je bil glavni poveljnik rumunske vojske, general Brasan, nosil na blazinici kraljevo krono, general Morderanu pa maršalsko palico. Na tokovski lafeti, v katero je bilo vpreženih 6 parov črnih konj, je bila krsta. Za krsto so nosili ministri kraljeva odlikovanja, generali pa so na obeh straneh tvorili častno stražo. Za njimi so korakali jugoslovenski kralj Aleksander, princ Nikola, kraljeva nečaka princeza Hohenzollern in Hohenlohe ter regentski svet. Nato so sledili vsi bivši ministri, predsedniki parlamenta in senata, diplomatski zbor ter člani parlamenta in člani senata. Sprevod iz kraljevega dvorca do kolodvora je trajal čeli dve uri. Med sprevodom je topništvo oddalo 101 strel v vseh rumunskih cerkvah pa so zvonili z vsemi zvonovi. Ženski člani kraljeve rodbine so se iz kraljevega dvorca odpeljali z avtomobili direktno na kolodvor.

Na kolodvoru so čakali štirje posebni vlaki. Prvi vlak je bil določen za duhovništvo, drugi vlak za zastopnike tiska, razne delegacije in člane vlade, tretji vlak pa za diplomatski zbor, vojne atašeje in delegacije jugoslovenskega 25. polpolka, ki nosi ime rumunskega kralja. V zadnji vlak so položili krsto in so bili temu vlaku priključeni dvorni vozovi, v katerih so se vozili člani kraljeve rodbine, jugoslovenski kralj Aleksander, rumunski ministrski predsednik in minister za notranje zadeve. Vlak je bil odet v črno.

V grobnici rumunskih kraljev

— Curtea de Arges, 25. julija. Prvi pogrebni vlak je došel semkaj ob 14.15, ostali vlaki pa so se sedili v predsedilnih po 10 minut. Vse mesto je v črni zastavi, kolodvorsko poslopje pa je bilo dobesedno zagrnjeno v črno. Ob prihodu vlaka s telesnimi ostanke kralja je godba zasvirla kraljevo himno, topništvo pa je oddalo 101 strel. Prvi je izstopil ministrski predsednik, za njim pa člani regentskega sveta in člani kraljeve rodbine. Krsto so dvignili na rame oficirji kraljeve garde, spredaj pa sta nosila krsto jugoslovenski kralj Aleksander in princ Nikola. Jugoslovenski kralj Aleksander je nosil uniformo rumunskega konjeniškega polkovnika. Krsto so zopet položili na topovsko lafeto, na kar je sprevod krenil s kolodvora v 3 km izven mesta ležeči samostan, kjer je grobnica rumunskih kraljev. Od kolodvora do samostana je tvorilo vojaštvo kordon, za katerim so stale nepregledne mase občinstva. Na samostanskem dvorišču so položili krsto na pripravljeni odra, na kar je rumunski patrijarh ob asistenci 120 duhovnikov opravil službo božjo in cerkvene obrede.

Po končanih obredih so oficirji kraljeve garde, kralj Aleksander in princ Nikola prenesli krsto v samostanski cerkev, kjer je grobnica. Krsto so položili na pripravljeni katafalk in jo bodo položili v grobnico šele čez par dni. V trenutku, ko so prenesli krsto v grobnico, je bila o tem obveščena vsa Rumunija. V vseh mestih so bile odane častne salve in v vseh rumunskih cerkvah so zopet zazvonili zvonovi. Člani kraljeve rodbine so opravili v grobnici še kratko molitev, nakar so se s posebnim vlakom takoj vrnili v Bukarešto.

Sprememba prestolonasledstva

— Bukarešta, 25. julija. Danes popoldne ob 3. se sestane rumunski parlament, ob 5. pa senat k svojemu žalnemu slučaju za pokojnim kraljem. Govorili bodo zastopniki vseh političnih strank. Dopoldne se je sestel v kraljevem dvorcu kronske svet (regentski svet in ministrski svet) pod predsedstvom princa Nikole. Na seji so razpravljali o vprašanju rumunskega prestolonasledstva. Rumunski zakon določa, da je naslednik prestola najstarejši kraljev sin, odnosno njegovi potomci. Ker pa sedanjí kralj Mihail I. nima potomcev, se bo zakon o prestolonasledstvu na predlog ministrskega sveta spremenil tako, da lahko preide prestolonasledstvo tudi na stransko linijo kraljevskega doma. V tem slučaju bo postal prestolonaslednik princ Nikola, ki je edini moški član kraljeve rodbine, ki prihaja iz poštev. Vlada bo takoj tozadevni zakonski predlog izdala in ga predložila brzkone že jutri Narodni skupščini.

Občinske volitve v kranjskem okraju

Sijajni napredni zmagi v Kranju in Trzinu. — Nazadovanje in razcepljenost klerikalcev. — Naprednjaki so se povsod okrepili

— Kranj, 25. julija. Včeraj so se vršile v kranjskem okraju občinske volitve. Pokazale so, da so napredne stranke povsod ojačile svoje pozicije, dočim so klerikalci večinoma nazadovali. Značilno je dalje, da so klerikalci le v redkih občinah nastopili enotno, povsod družod pa razcepljeno z dvema ali še več listami, kar je dokaz velike nezadovoljnosti, ki vlada v klerikalnih vrstah s strankinimi voditelji. Kakor je bilo pričakovati, sta se zopet sijajno držala Kranj in Trzin, ki sta s tem vnovič pokazala, da sta in hočeta ostati res napredni trdnjavi na Gorenjskem.

V občinah Hrastje, Jezersko, Javorje, Selca, Zmice in Železniki je bila vložena le po 1. večinoma kompromis. lista in se zato volitve niso vršile. V ostalih občinah so bili rezultati naslednji (prva številka znači število glasov, druga v oklepaju pa število dobljenih odborniških mest):

KRANJ: V Kranju so prinesle občinske volitve siljavo zmago SDS, ki je dobila 444 glasov (16), dočim so klerikalci dobili 94 (4), gospodarska lista (malkontenti in SKS 140 (5). Klerikalci so padli za 16 glasov, SDS pa napredovala za 13 glasov.

TRZIN: SDS 282 (11), delavska zveza (SLS) 127 (5), obrtna zveza (SLS) 58 (2), socialisti 163 (7). Klerikalci so padli za 115 glasov.

SKOFJA LOKA: SLS 122 (9), SDS 86 (6), in župnikova lista (proti oficijelni SLS) 143 (10), SDS je napredovala za 16 glasov.

CERKLJE: gospodarsko - delavska lista 108 (6), SLS 61 (3), druga lista SLS 240 (13), vseslovenska LS 31 (2), kmetsko-delavska stranka 26 (1). Klerikalci so padli od zadnjih oblastnih skupščin za nad 100 glasov.

MAVČICE: Lista starega župana 145 (10), SLS 92 (7).

Huda nevihta v ljubljanski okolici

Vihar in toča sta v soboto zvečer povzročila v južnem delu ljubljanske okolice silno škodo. Porušeno drevje, uničena žetev

Ljubljana, 25. julija. V soboto zvečer je nekatere kraje v bližnji ljubljanski okolici obiskala strahovita nevihta, ki je ljudem uničila mnoge poljske prideleke. Divjal je pravi orkan, ki je ruval drevje, premetaval kozolce in uničeval vse, kar se mu je stavilo nasproti. Vedno prihajajo v Ljubljano nova poročila o škodi, ki jo je povzročil divji element v svojem besnenju. Med viharjem in nalivom je padla ponekod tudi izredno huda toča. Padala je sicer le nekaj minut, toda bila je zelo debela, da je kar klestila sadno drevje in prideleke na poljih. Orkan se je vil kakor vrtnec od zapada proti vzhodu, to je od Logatca proti Vrhniki in dalje čez Barje proti Višnji gori in naprej preko Dolenjske. Najbolj so bili prizadeti kraji okoli Vrhnike in Vrhnika sama, dalje Grosuplje in zlasti Višnja gora.

Sreča v nesreči je, da letos ta nevihta ni šla čez Polhovgrajsko Dolomito in da sta bili Poljanska in Žirovska dolina obvarovani pred vremensko katastrofo. Na Gorenjskem je po poročilih z Bleda in Kranja padal vse popoldne in celo noč blago dežen dež. V teh krajih ni bilo toče. Drugače pa je bilo na Notranjskem in Dolenjskem: n. liv. združen s silnim viharjem, je trajal približno 2 uri. Pojavil se je okoli 21. v soboto in je trajal do 23. Tudi nad Ljubljano se je vsil silovit curek, ki je mahoma poplavljal vse ulice ter ponekod poškodoval nasade in vrtove.

Kak r potročajo z Vrhnike, je bilo tam v soboto ponoči kakor na sodni dan. Gromenje je pretresalo ozračje, ob okna pa je udarjala kakor lešnik debela toča. Vmes je udaril silen vihar, ki je prevračal vse, kar je dosegel; lomil je drevje v gozdovih in na vrtovih ter podrl štiri kozolce, med drugimi tudi krepko zgrajeni kozolci župana in zdravnika dr. Marolt; razkril je tudi mnogo streh.

Po poročilu z Grosuplje je tam nevihta divjala v soboto med 21. in 23. uro, deževalo pa je potem do 3. jutraj, toda že bolj lahno. Tudi v Grosuplju je padala toča, ki pa ni napravila na poljih posebne škode. Vihar je izruval in podrl več dreves po gozdovih ter jabolk in brusšč po vrtovih.

O pustošenju v Višnji gori smo prejeli daljše poročilo, iz katerega poslemamo naslednje podatke:

V soboto ob 9. zvečer so se pripodili od zapadne strani temni oblaki, polni grozečih bliskov. Kar na mah je nastal silen vihar, kakršnega ljudje že davno ne pomijo. Med bobnečim gromom se je vsula po strehah, vrtovih in poljih neobičajno debela toča. Kosi ledu, težki do 10 kg, so padali med

PREDVOR: Delavsko - gospodarska lista (SDS in soc.) (8), SLS 291 (17). Pri oblastnih volitvah je imela SLS 350 glasov.

PREDOSJE SKS (3), delavska gospodarska stranka (socialisti in SDS 101 (7). Delavska lista (SLS) 120 (8), oficijelna SLS 112 (7). Pri oblastnih volitvah je imela SLS 312 glasov in je padla za 90 glasov, dočim so demokrati in socialisti napredovali za 44 glasov.

ŠENCUR: Kmetsko - delavska (SLS) 27 (1), SLS 104 (6), zgornja gospodarska stranka (SDS) 174 (10), SKS 59 (3), kmetsko - delavska stranka (napredna) 29 (1), zgornja SLS 71 (4). Klerikalci so padli za 50 glasov.

STRAZIŠČE: Kmetska zveza 105 (65), delavska zveza (SLS) 110 (7), delavska zveza Bitnje 98 (6), gospodarsko-delavska 109 (6).

ST. JOST: Kmetsko - delavska lista (SLS) 41 (3), kmetska lista 45 (3) mali posestniki in delavci 45 (3).

VELESOVO: SLS 56 (4), Sušterščijanci 44 (3), gospodarska 30 (2).

VOGLJE: skupna lista 17 (2), gospodarska 68 (7).

POLJANE: delavska (soc.) 53 (3), SLS 151 (8), gospodarska lista (SDS in SKS) 118 (6). Klerikalci so padli za 79 glasov.

SORA: Kmetsko delavska (SLS) 49 (4), delavsko-obrtna (SLS) 30 (2), delavsko-gospodarska (SDS in SKS (21). Klerikalci so padli za 8 glasov.

TRATA: SLS 273 (18), združena gospodarska lista (napredna) 109 (7), SLS je padla za 53 glasov.

KOVOR: Združene okoliške vasi 25 (2), SLS 101 (7), gospodarska lista (SLS) 35 (2), socialisti 51 (3), delavska obrtna (SLS) 21 (1), gospodarska 26 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

SV. ANA: SLS 27 (3), socialisti 14 (1), SDS 31 (3), SKS 15 (2).

Nesreča ne počiva

Iz Trzica so v soboto zvečer pripeljali v ljubljansko bolnico na obeh nogah težko poškodovano 3letno ključavničarjevo hčerko Maro Zaleto, ki pa je imela tudi težke notranje poškodbe. Včeraj je dekletce zaradi teh poškodb umrlo. Kakor poročajo iz Trzica, je deklica hotela preteči cesto na znanem velikem ovinku v trenutku, ko je tla privozil tovorni avtomobil tržiske predilnice. Deklico je avto na ovinku zagrabil in podrl na tla. Zmečkal ji je obe nogi. Pri vozi zdravniško pomoč ji je nudil tamonjži zdravniški, nakar je predilnica odredila, da so deklico prepeljali z njenim osebnim avtom v Ljubljano.

Snoči je delal na žagi lesnega trgovca Javornika v Dvoru pri Žužemberku 23letni žagar Anton Klančar. Zaposlen je bil pri cirkularski. Po naključju je Klančar z roko segel tako blizu cirkularke, da mu je odrezala dva prsta na levi roki. Prišel je v ljubljansko bolnico.

Pri kleparskem mojstru Lenčku zaposleni pomočnik, 20letni Fran Gjorgjevič se je udeležil včerajšnje kolesarske dirke društva »Save«. Na Tržaški cesti pred gostilno Oblak je hotel Gjorgjevič kreniti s kolesom na hodnik, a kolo mu je spodrsnilo v jarek tako, da je padel. Pri tem je dobil težko poškodbo na glavi. Neki avtomobilist, ki je privozil z Vrhnike, ga je našel na svojo avto ter odpeljal v bolnico.

Danes jutraj so pripeljali v ljubljansko bolnico iz Srednje vasi pri Kranju enoletno punčko Ano Gašperšič, ki se je včeraj po vsem telesu in glavi opekla. Deklica je prevrnila

Zgrešena špekulacija slovenskih radikalov

Za nosilca svoje liste v ljubljanskem okrožju bi radi dobili prometnega ministra g. generala Milosavljevića

Redukcija kreditov za železnice, odpuščenje železniških delavcev iz službe, skrajšanje delovnih dni in zmanjšanje plač v železniških delavnicah, odzemanje sedanjih pravic itd., vse to je močno razburilo železničarje, ki so bili že doslej nezadovoljni s svojim slabim ekonomskim položajem. Neekonomično štedenje v državni upravi, ki so ga uveljavili klerikalci in radikali z državnim proračunom za leto 1927-28, je zbudilo med železničarji veliko ogorčenje, ki je tem večje, ker se je jasno izkazalo, kako prazne so bile obilnice, s katerimi so ob raznih prilikah lovili razni klerikalni in radikalni odrešitelji železničarje na svoje limanice. Saj se že poročila o samomorih železničarjev, ki so zaradi redukcije dela in plače zašli v skrajno bedo.

Izjava, ki jo je objavilo Udruženje jugoslovenskih železničarjev v listih in ki jo je »Slovenec« seveda popolnoma prezrl, je razsvetlela mišerni položaj, v katerega so zašli železničarji. Tudi socialistična organizacija železničarjev protestira proti »štedenju«, ki ne samo povečuje bedo naših železničarjev, temveč ogroža tudi naš promet.

Resnica je, da so radikali zadnja leta ponovno skušali v železniških vrstah uveljaviti svoje postojanke s pomočjo osebnih politik premeštanj in napredovanj. Vlovlili so na svoje limanice na ta način tudi par ljudi, ki so imeli nalogo širiti med železničarji radikalne ideje, pri čemer pa niso dosegli posebnega uspeha. Zadnje redukcije na železnicah in zmanjšanje kreditov v drž. proračunu za prometne potrebe, pa so jim popolnoma omajale zaupanje med železničarji, ki nočejo sedaj ničesar več slišati o njih in njihovih klerikalnih zavetnikih.

Železničarji tvorijo precejšen kontingent volivcev v Sloveniji in z njihovimi glasovi mora računati vsaka stranka. Prizadevanje klerikalcev in radikalov, da bi jih sedaj pred volitvami pomirili zaradi udarcev, ki so jih dobili po njihovi krivdi, se je izkazalo kot brezuspešno. Prizadeti so

bili z novo prometno - gospodarsko politiko vsi železničarji in nezadovoljstvo med njimi je splošno.

V teh razmerah so prišli slovenski radikali na originalno idejo. V zavesti, da železničarjev ne bodo dobili za svoje volilne avanture na podlagi svojega »dela« in »zaslug« zanje, so se domislili, da bi bilo dobro, pomagati jim s kolom. Šli so v Beograd in ponudili, kakor poročajo listi, prometnemu ministru generalu Milosavljeviću kandidaturu v volilnem okrožju Ljubljana.

Novo mesto v mnenju, da bo že samo njegovo ime tako vplivalo na železničarje, da bodo vsi kar drli voliti svojega vrhovnega predstojnika in radikalno stranko. Kakor potočajo, je prometni minister Milosavljević odgovoril slovenskim radikalom, da ima na ponudbo že tri kandidature in da bi bil pripravljen sprejeti kandidaturu v ljubljanski okraj le tedaj, če bi ena treh odpadla. Migljala, da se prometni minister general Milosavljević ne bi rad blamiral pri skupščinskih volitvah s slovenskimi radikali vred, naši radikali bržkone niso razumeli, zato so ga zadnje dni pozvali, naj se odloči za kandidaturu v Sloveniji.

Račun slovenskih radikalov pa je popolnoma pogrben. Z imenom ministra in generala ne bodo ustrahovali slovenskih železničarjev, ki dobro vedo, da je v prvi vrsti kriv njihove bede radikalni režim s svojimi klerikalnimi pomagači. Kandidatura prometnega ministra Milosavljevića, ki razmer v Sloveniji sploh ne pozna dovolj, jasno dokazuje, kakšne namene goje slovenski radikali z njo. Mi smo seveda prepričani, da se bodo vračunali, ker slovenski železničarji niso tako pametni, da bi se se posebej zahvaljevali za udarce, ki so jih prejeli od klerikalnega režima.

Kar se pa tiče prometnega ministra generala Milosavljevića, smo mnenja, da stori najbolje, ako definitivno odkloni ponudbo slovenskih radikalov in se tako izogne neizogibni blamaži, ki bi samo škodila njegovemu ugledu. Naj se informira o tem pri bivšem finančnem ministru g. Stojadinoviću.

Tragedije strasti in bede

Krvava drama mladih zakoncev. — Ženska morilka radi cvetlic. — Strahovit samomor v Zagrebu

V Pačirju se je nedavno oženil slejak Grgorje Savenski z Ljubico Tošom, ki je iz St. Sive. Prve dni svojega zakonkega življenja sta mlada zakonca preživela v največji ljubezni, pred dnevi pa so ljudje opazili pri Grgorju neko potrtost. Razen tega so doznali, da odhaja mlada žena vsak večer od doma, češ da gre v posete k sestri. V resnici se je sestajala z nekim mladeničem, v katerega se je zaljubila še kot dekle. Te dni je proti večeru kakor običajno odšla z doma z izgovorom, da gre k sestri. Ker je ni bilo še ob 10. zvečer domov, je Grgorju postalo to sumljivo in jo je šel iskat. Ženina sestra mu je povedala, da je bila Ljubica sicer pri njej, da pa je že davno odšla. Grgorje se je vrnil, med potjo pa mu je nekdo povedal, da je Ljubica odšla k svojemu prijatelju. Grgorje je odšel tja, ker pa so bila vrata zaprta, je potrkal, pakrat na okno, vendar pa se mu ni nihče oglasil. V mnenju, da so ga nalogali, je odšel nato domov. Komaj pa je stopil na domači prag, je prišla od nekod tudi Ljubica. Ves besen je mladi mož pograbil za nož in prišel za njo, da bi jo ubil. Dasi je dobila več težkih ran na trebuhu, se je ženi posrečilo iztrgati se iz močevih rok. Prihitela je na cesto, da bi pobegnila k svoji sestri, toda po par korakih se je vsa okrvavljena zgrudila na tla. V mnenju, da je mrtva, se je Grgorje odločil, da izvrši samomor. Skočil je v vodnjak, ker pa je bilo v njem malo vode, mu poizkus ni uspel. Poškodbe mlade žene so zelo nevarne, mož pa se je pri skakanju v vodnjak le lažje poškodoval.

V Svetvetih pri Zagrebu je došlo te dni do prepira s krvavim zaključkom.

Ko je šel 27letni Franjo Tupok po vasi v trgovino kupit cigarete, mu je na enkrat zastavila pot vaščanka Draga Mihalč ter ga začela psovati, ker ji je bil je potrgal cvetje v njenem vrtu. V prepiru, ki je nastal, se je ženka tako razvnela, da je potegnila iz žepa nož in ga zabodla Tupoku v prsa. Mladenec se je težko ranjen takoj zgrudil na tla, pobesnela ženska pa to še ni zadosť, valo in je na tleh ležečega z nožem valala še po glavi in mu težko poškodovala lobanjo. Za tem je pobegnila, Tupok pa je obledel v krvi. Na njegovo klicanje so prihiteli selciaki, ki so ga prenesli domov, nato pa prepeljali v bolnišnico v Zagrebu, kjer so mu obvezali rane, ki so smrtno nevarne. Napadalko so aretirali ter izročili sodišču.

Na progi med glavnim kolodvorom in savskim mostom v Zagrebu se je v soboto vrgel pod osebni vlak, ki je prihajal iz Karlovca, neznan moški, reвно obleden in star 50 do 60 let. Kolesa lokomotive so mu šla čez trebuh in ga strahovito razmesarila. Storil je ta korak naglo, da strojevodja vlaka, ki je vozil še s polno hitrostjo, ni mogel več ustaviti. Kdo je samomorilec, se niso mogli ugotoviti, ker ni imel pri sebi nik.kih dokumentov. Neznavec je bil tako shujšan, da sklepajo, da je izvršil samomor iz bede.

Tiskovine vseh vrst

izdeluje lično in ceno

Narodna tiskarna v Ljubljani

Volišča v Sloveniji

»Službene novine« so objavile pretekli teden seznam volišč in predsednikov volilnih odborov za volitve v Narodno skupščino, kakor jih je določil državni odbor.

V vsej državi je z Beogradom, Zagrebom in Ljubljano 56 volilnih okrožij.

V volilnem okraju Maribor — Celje ima volilni okraj Brežice 19 volišč, Celje 32, Dolnja Lendava 13, Gornji Grad 10, Konjice 13, Laško 19, Ljutomer 19, Maribor desni breg 28, Maribor levi breg 39, Murska Sobota 25, Ormož 11, Prevalje 11, Ptuj 28, Slovenjgradec 30, Smarje 29 volišč, skupaj 336.

V volilnem okraju Ljubljana Novo mesto ima volilni okraj Črnomelj 15, Kamnik 26, Kočevje 31, Kranj 28, Krško 27, Litija 26, Logatec 15, Ljubljana — okolica 35, Radovljica 22, Novo mesto 29 volišč, skupaj 254.

V Ljubljani bo 21 volišč.

Važno za volilce, ki so bili zadnji čas pozvani na orožne vajel

Opozarjamo vse naše somišljenike, ki so bili pozvani na orožne vajel, da zakon o volitvah narodnih poslancev v čl. 3. določa, da se morajo, ako so bili voljeni prej kamorkoli poklicani ali zbrani, bodisi na skupno delo ali robotu (kuluk), ali v vojaške svrhe in na vaje, odpušiti najpozneje 16 dni pred volitvami, da lahko opravijo svojo državljansko dolžnost. Vsi, ki so tedaj v tem oziru prizadeti, naj pri komandni skupščini se na čl. 3. cit. zakona, prošjo za prekinjenje odsluženega roka da morejo opraviti svojo državljansko dolžnost.

Pastirica v aeroplanu

Na poletu iz Novega Sada v Mostar se je pred par dnevi moral vojaški aeroplan zaradi defekta v motorju spustiti na tla pri vasi Županji. Priti je moral na pomoč iz Novega Sada drugi aeroplan, ki je prinesel vse potrebno s seboj za popravilo motorja. Letalci so se tamkaj mudili tri dni in vzbudili veliko radovednost med tamšnjim prebivalstvom, ki je imelo prvič priliko gledati moderno čudo novega časa iz bližine. Največ se je zanimala za aeroplan majhna 15letna deklica, ki se je neprestano sukala okoli njih. Ko so jo piloti vprašali, kaj ji tako ugaja, je odgovorila: »Oh, da bi mogla poleteti z vami.« — »Zakaj?« so jo vprašali. — »Da vidim, kako je pticam, ko lete po zraku.« Piloti so se nasmejali naivni želji mlade pastirice in jo je bil aparat popraviljen, so jo povabili, naj poleti z njimi. Vsa navdušena je takoj skočila v aparat, ki je nekočkrat zakrožil z njo nad Županjom. Ko je pastirica letela po zraku, so udarile neke stare žene v jok ter pričele moliti na kolenskih rožni venec za njeno rešitev. No, letalo se je po par krogih kmalu spustilo zopet na tla in dekletce je škofilo iz aparata vse srečno ter ni moglo najti dovolj primernih besed, da bi opisalo radovednim vaščanom svoje vtise v zraku.

Prosveta

Enomesecni poučni tečaj Z. K. D. za gledališke diletantke odpre.

Zveza kulturnih društev v Ljubljani je vse doslej na najrazličnejše načine skrbela za razvoj dramatične umetnosti na deželi ter s posebno skrbnostjo gojila in pospeševala napredek podeželskih gledaliških odrov. Da bi se na tem polju doseglo še več kar najlepših uspehov, ki bi vplivali blagodejno že na novo predstojajočo sezono, se je odločila za prireditve daljšega, en mesec trajajočega poučnega tečaja za diletante naših gledaliških odrov na deželi.

Tečaj se vrši v Ljubljani od 16. avgusta do 17. septembra t. l. Njega vodstvo se nahaja v večjih lokacijah gg. Milana Skrbniška in Cirila Debeveca, režiserjev Narodnega gledališča v Ljubljani. Tečaj obsega celo vrsto predavanj in praktičnih vaj iz vseh panog, ki pridejo v poštev za delo na odru. Na podlagi popolnega nastudiranja kakega pripravnega odrednega dela bodo udeleženci deležni praktičnega pouka vsega, česar jim je treba od prve bralne vaje do generalke. Uprava Narodnega gledališča je dovolila tečajnikom uporabo odra ljubljanske drame, tako da se

II. DEL.

1. poglavje.

Franci Lehner.

Franci Lehner je držala pravkar dogotovljeno lutko pred seboj ter jo pazno motrila. Zadovoljna se je nasmešnila, ker se ji je dozdevalo, da jo pisano skrpucalo z nožem pogleduje.

— Tako, tebe — stim za Saro, ker imaš tako črne oči. Danes dobiš od mene še brata, potem pa sem gotova.

Predno je šivilja lutk zopet začela iz pisanih krp in cunj formirati novo lutko, je vstala in stopila k oknu svoje majkence sobice in se preko streh in dvorišč ozrla na modro nebo. Mnogo ni videla. Med dvema dimnikoma jedva za kvadratni meter. A tudi ta kosček neba je bil moder in je dal slutiti sonce, cvetlice, zelene livade in vesele ljudi.

Franci je sklenila, če na vratu, se nehoče ozrla v napol slepo ogledalo, ki je viselo nad umivalnikom. Zamišljena, resno je motrila sliko, ki je odsevala iz ogledala. Sama zase je začela govoriti:

— Rolf ima prav, mora imeti prav, saj je slikar in razume nekaj o takih stvareh. Da, da, lepo, čedno dekletko sem. Oči so modre kot plavice v dozoréva-

bodo vse praktične vaje in skušnje zamogle vršiti tamkaj z vsemi pripravami in srečevji, ki so na tem odru na pripravi.

Istotako se bo vršil tudi pouk združen s praktičnimi vajami v smikanju pod vodstvom strokovnjaka g. Emil Navinskega, šefa lasuljarne narodnega gledališča v Ljubljani. Honorar za vsakega udeleženca znaša celokupno 100 Din za zunanje udeležnike je preskrbela ZKD prenočišče in celodnevno prehrano v Ljubljani po najnižji ceni 21 Din.

Pozivamo naše odre, da se te nadvse ugodne prilike poslužujejo v čim večji meri ter javijo svoje udeležnike tajništvu ZKD Ljubljana, Kazino II. nadstropje, najkasneje do 6. avgusta t. l. da jim zamoremo še pravočasno poslati vsa potrebna navodila.

Sport

Tekma za pokal JNS

Včeraj se je odigralo prvo kolo mednarodnih tekem za pokal JNS. Zagreb je v Osi-ju zmagal nad tamšnjim reprezentanco s 5:2 (2:1), dočim je Beograd izvojeval lepo zmago nad Sarajevom v razmerju 8:2 (4:1). Zagreb je igral zelo mlajno in neodločeno. Beograščani so bili v izredni formi in so pregazili Sarajev, ki se je žele v drugem polčasu znašati in zaigrano bolj živahno. Split, ki ni nastopil proti Subotici, izgubi par forlajt s 3:0 in izpade iz nadaljnjega tekmovanja. Tudi Sarajev in Osi-je izpadeta, dočim pridejo v drugo kolo Ljubljana, Zagreb, Beograd in Subotica.

Maribor - Ljubljana 4:3 (1:1).

Včerašnja mednarodna tekma Maribor-Ljubljana ki se je odigrala v Mariboru, je končala z zasluženim zmago Maribora, ki je postavil v boju enotnejši tim. Igral je čedno in polju in v skupnosti prekal Ljubljano. Ljubljano je zastopala sledeča enajstoroica: Oman - Slamič, Verovšek - Zelnjak, Dekleva, Gaber - Camernik, Šiška, Čebobin, Oman, Dohert. Pri Ljubljani je bila šibka vsa desna stran. Zlasti Camernik, Šiška in Zemljak, pa tudi Slamič se ni obnesel. Leva stran je bila boljša. Tekmo je dobro sodil s. Vodišek.

Druge tekme.

Ljubljana: Celovski S. V. juniorju. - Ilirija jun. 3:1, zaslužen zmaga gostov, ki so domačine prekal zlasti v fizičnem pogledu. — Prvenstvena tekma Hermes rez. - Jadran rez. 12:0.

Kolesarske štafetne dirke

Primorja

Da pospeši zanimanje za kolesarstvo in preiskusi dirkače, je priredilo včeraj ASK Primorje zanimive kolesarske štafetne dirke, ki so prav lepo uspeli. Prijavljenih je bilo 12 štafet, radi silnega sobotnega naliva pa je šest štafet odstopilo in jih je startalo samo šest. Končni rezultat dirke je za celih 25 minut boljši od lanskoletnega. Dirkači so v prav dobri formi in vozili z rekordno brzino in sicer 32.3 km na uro! Rezultati so nastopili:

I. proga Ljubljana - Višnja gora in nazaj: štafeti Primorja in Ilirije sta skupno privzeli na cilj.

II. proga Ljubljana - Vrhnika in nazaj: prvi je prišel na cilj Kosmatin in sicer 7 minut pred štafeto Primorja I. in Ilirija II. Tretja Ilirija I.

III. proga Ljubljana - Kranj in nazaj: Primorje I, druga Ilirija I. Kosmatinu je med vožnjo postalo slabo in je odstopil.

IV. proga Ljubljana - Kamnik in nazaj, prva Ilirija. Solar je privzeli prvi v cilju in s tem svoji štafeti priboril zmago.

Skupna klasifikacija je I. Ilirija I. v 6:10:45.4 Solar, Pele, Pestotnik, Solar. — II. Ilirija II. v 6:10:45.6 (Meze, Goltes, Pašin, Meze). III. Primorje I. 6:10:45.8 (Zanoškar, Piceli, Senica, Kosmina).

Kolesarske dirke društva »Sava«

Agilno kolesarsko društvo »Sava« je priredilo včeraj na progi Vič - Planina kolesarsko dirko, ki je v vsakem oziru uspela in pokazala, da uživa Sava velike simpatije med občinstvom, obenem pa, da se društvo lepo razvija. Rezultati dirk so nastopili:

I. Glavna dirka na progi Vič - Planina in obratno:

1. Dolene Ignac, 2:54:10, 2. Breznik Dušan, 3. Stepančič Stanko, 4. Abulnar Franc. Vsi štirje so istočasno privzeli na cilj.

II. Dirka novincev na 10 km: 1. Anžič Pavel v 17.4, 2. Dovč Ivan, 3. Skoda Fran.

III. Damska dirka: 1. Stehničar Anica, 2. Krmeč Franeka, 3. Sulin Kati.

IV. Invalidska dirka na 4 km: 1. Rozman Ivan, 2. Preša Franc, 3. Veretiv Ivan.

V. Dirka seniorjev od 45 let dalje na 4 km: 1. Stepič Josip, 2. Leskovec Josip, 3. Milavec Jernej.

VI. Dirka seniorjev do 45 leta na 4 km: 1. Lakovič Fran, 2. Hlasek Stefan, 3. Grudnik Rudolf.

VII. Zvezna dirka na 20 km: 1. Smitek Ervin (Sava) v 37:15, 2. Veretiv Alojz (Zarja), 3. Smrek Pavel (Ljubljana). Startalo je

jočem žitu, koža je rožnata, lasje se svetlikajo kot zlato, posebno danes, ker sem si jih umila s kamilničim čajem, moja usta so mala, a ne premala, moje ustnice pa so mnogo bolj rdeče kakor onih dam, ki si jih barvajo z dragocenimi barvili; in moja postava — saj Rolf vedno pravi, da še ni nikdar videl tako popolne postave; kot model za akt bi mu prinesla največje honorarje. Toda nočem biti model, raje šivam lutke, ki so mrtve in me ne morejo tako grdo požirati z očmi kakor moški. Je že res, da bi rada zaslužila mnogo denarja. Strašno je, če moraš biti v dno v strahu, ali bo še zadostovalo za hrano naslednjega dne in prvega za najemnino.

Franci je skleila roke na vratu, se oprla ob okno in zopet strmela skozi okno na svoj kosček neba. In kakor se čisto dogaja v takih sanjavih trenutkih, se je razvil pred njo vse njeno življenje kakor film. Misli so ji uhajale nazaj do zgodnjih otroških let, pa naprej vs: do današnjega dne.

V duhu se je videla kot čisto malo deklet, ki se igra s svojo dve leti starejšo sestro, mati pa sedi pri šivalnem stroju. Od časa do časa se je mati obrnila k otrokom, dala vsakemu sladkorček in dobrodušno pristavila:

Franci je skleila roke na vratu, se oprla ob okno in zopet strmela skozi okno na svoj kosček neba. In kakor se čisto dogaja v takih sanjavih trenutkih, se je razvil pred njo vse njeno življenje kakor film. Misli so ji uhajale nazaj do zgodnjih otroških let, pa naprej vs: do današnjega dne.

V duhu se je videla kot čisto malo deklet, ki se igra s svojo dve leti starejšo sestro, mati pa sedi pri šivalnem stroju. Od časa do časa se je mati obrnila k otrokom, dala vsakemu sladkorček in dobrodušno pristavila:

nad 30 dirkačev, a na cilj jih je privzelo skupno 10.

N cilju je bilo zbrano veliko občinstva, ki je dirkače živahno pozdravljalo. Za red so skrbeli poštvovalni viški gasilci, v zabavo pa je igrala viška godba »Gradaščica«. Prireditve se je izvršila brez večje neizgode, dasi je neki zlobneč natrosil na cesto celo množino čevljarskih čevkov in s tem povzročil številne defekte.

Pri srečanju so bile izrečane šteje 2453, 337, 2573, 3994, 699, 492, 1913, 1040, 2905 in 1558. Dobitki se dolo v društveni pisarni.

Motociklistične dirke v Zagrebu

Na novoustanovljenem dirkališču I. hrvatskega motociklističnega kluba v Zagrebu so se vršile včeraj velike motociklistične dirke, ki so zelo lepo uspeli. Startali so tudi Slovenci, ki so zasedli več prvih in drugih mest in dokazali, da ne zaostajajo za Zagrebčani. V skupini do 175 cm, je prišel prvi na cilj Zalokar Rudolf (Motoklub Ljubljana) na Monet Goyonu v 4.35. Proga je znašala 4800 m. V skupini do 250 cm na 6400 m je istočasno prišel prvi na cilj Zalokar v 6:4.4. V skupini do 500 cm na 9600 m je prišel prvi na cilj znani hrvatski vozač Strban, a takoj za njim Baumann Josip (Maribor). V skupini do 500 cm na 8000 m za goste je v krasnem tempu prvi privzeli na cilj Baumann na »Sunbeamu« v 6:29.

— Novi jugoslovanski plavalni rekordi. Včeraj so se v Karlovcu vršile plavalne tekme za prvenstvo zagrebskega Plivaškega zveza. Na tekmovalju so Sušanci postavili 3 nove jugoslovanske rekorde: Ljubo Šmokovina 50 m v 28.2, poljubna stafeta 4 × 50 m in mešana stafeta 4 × 50 m.

— Habska družina Ilirije igra jutri v torek popoldne proti družini S. K. Bata v Zlinu na Češkoslovaškem.

— Službeno iz Lhp. ASK Primorje ni poravnalo do določenega roka svojega prvega obroka in zato se mu izreče avtomatična zabrana igrice. — Tajnik.

Sokol

Jugoslovanska sokolska župa v Chicago, ki združuje v okolici tega mesta nahajajoča se sokolska društva Srbov, Hrvatov in Slovencev, pokazuje v zadnjem času lep razmah. Iz njenega glasila »Ameriški Sokolski Vjesnik« posnemamo, da se pripravljajo na svoj prvi večji zlet 2. 3. in 4. avgusta v Chicago. — Na zadnji glavni skupščini januarja 1927 je bilo združenih v župi 5 hrvatskih, dvoje slovenskih in dvoje jugoslovanskih društev z 662 članj in članicami. Glede naziva društev vlada enotnost. — Jugoslovansko župo na Pacificu imajo čl. kaški Sokoli nikajkih stikov. Ravno tako še niso udruga slovenska društva Cleveland in Waukegan. Predvidene so ustanovitve novih društev v mnogih krajih, kjer so naseljeni naši rojaki. — Iz raznih poročil sklepamo, da v Ameriki naši bratje ne morejo še ustanoviti enotne organizacije. Mnogo je tukaj raznih manj važnih vzrokov, ampak gotovo je, da igra razcepljenost in tendence k separatizmu veliko vlogo, kar z ozirom na ameriške razmere gotovo ni potrebno. Vendar pa obstoji upanje, da se bo sčasoma tudi v Ameriki ustanovil enoten Jugoslovanski sokolski savez.

Beležnica

KOLEDAR.

D a n e s: Ponedeljek, 25. julija 1927; katoličani: Jakob; pravoslavni: 12. julija, Anikije.

DEŽURNE LEKARNE.

D a n e s: Bohinc, Rimska cesta, Levstek, Resljeva cesta.

S o l n c e zaide danes ob 19.36, vzide jutri ob 4.37 in zaide ob 19.35.

M e s e c vzide ponoči ob 1.27 in zaide jutri ob 18.46.

najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Hugo Bettauer:

14

Najlepša žena sveta

— Mama prosi, da uvedete svojega prijatelja Henry Garricka v našo hišo. — Vašemu bratranču pa menda vse to ne ugaja?

Elena se je otožno nasmešnila. — Neumen mladenič... Zaljubljen je v mene in razumel bi čisto torej...

Fred je razumel in je sklenil, da da mladeniču na njegovo ranjeno srce primeren obliž v obliki dolarjskih bankovcev.

Toda prišlo je drugače. Ko je Fred pozno ponoči precej nakresan zapuščaj nek »osterio«, ki so mu jo še posebej priporočili radi izborne kapljice in v duhu pravkar sestavljal besedilo brzojavke, ki jo je nameraval naslednjega dne odposlati Garricku, je pristopilo k njemu staričavo, sključeno, v cunj zamotano ženšče in mu stisnilo v roko pismo, nato pa brez sledu izginilo v temi noči. Pismo, ki ga je Fred prečital v polmraku cestne svetilke, je bilo spisano v slabi angleščini in se glasilo:

»Če boste najlepše in najlepše dekle Rima izročili surovemu Američanu, bo dobro namerjen sunek ostre-

ga bodala napravil konec Vašemu življenju. Tudi Garricka vse njegovo bogastvo ne bo moglo obvarovati pred smrtonosnim bodalom. Smrt in uničenje preti vam, njemu in vsem Američanom, ki bi stegovali svoje umazane roke po najdražjem zakladu Rima.«

Freda je obletela znoja. Besede »bojazen« ni poznal in bi bil vsak čas pripravljen, sprejeti boks proti dvema, trem nasprotnikom hkrati. Toda prišlo so mu na um razne storije o krvni osveti, mafiji in sličnih stvareh.

Ne, tako važna pa končno tudi principesa Elena ni bila, saj morajo biti tudi še drugod po svetu lepa dekleta za Garricka!

Z uljudnim oprostilnim pismom je poslal Fred naslednjega dne damam Fabiani šopek krasnih cvetlic in jo popihal v spremstvu Gastona proti Dunaju. O tem mestu je že mnogo slišal. Vedel je le toliko, da leži na robu pustare, da so moški tega mesta ali uradniki ali pa fabricirajo operete in da dunajska dekleta neprestano plešejo valček ob plavem Dunavu...

Gaston, ki ga je površno poznal milijonsko dunajsko mesto, je naročil za svojega gospodarja v hotelu Bristol takozvani oddelek za kneze, zase pa boli skromno stanovanje samo z dvema sobama in kopalnico.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 25. julija 1927.

— «Vodnikova družba» poziva vse ome poverljive, ki v klub opetovanim opomniti se do danes niso poslali nabiralnih pol, odnosno nabrane članarine, da store brez-pogojno najkasneje do 1. avgusta t. l. svojo dolžnost ter pošljejo družbini pisarni na-brano članarino z nabiralnimi polami, ozi-roma oni, ki so poslali samo denar, da po-šljejo čimprej izpolnjene nabiralne pole. Družbina uprava to potrebuje, ker je že zadnji čas, da se ugotovi naklada knjig. Kdor bi izmed poverljivikov ne poslal do 1. avgusta nabiralnih pol, se mu lahko prigodi da člani, ki jih je on nabral, ne dobe le-tošnjih knjig, ker bo naklada samo tolika, kolikor bo 1. avgusta prijavljenih članov s plačano članarino.

— Anton Česnik. V Sarajevu je včeraj jutraj umrl g. Anton Česnik, podinspek-tor finančne kontrole. Zadelo ga je srčna kap. Truplo pokojnika bodo jutri v torek pripeljali v Ljubljano, kjer se bo vršil z glavnega kolodvora pogreb na pokopališče k Sv. Križu. Pokojni Anton Česnik je bil lani premeščen iz Ljubljane v Sarajevo. Bil je vedno naprednega mišljenja ter se je mnogo udeleževal tudi v publicistični kot sotrudnik listov. Rodom Vipaevac je svoje gimnazijske študije absolvirval v Ljubljani, kjer je imel mnogo znancev in prijateljev, med katerim je užival zaradi svojega pri-puknega značaja splošne simpatije. Priljubljen je bil tudi med svolimi stanovskimi tovariši. Vest o njegovi smrti bo gotovo ne-milo iznenadila vse, ki so poznali v njem poštenega in značajnega moža. Težko pri-zadeji soprog in njegovi rodbini izrekamo svoje globoke sožalje. Bodi mu ohranjen časten spomin!

— General Josip Supančič. V Novem mestu je umrl g. Josip Supančič, general v pokloju. Dosegel je visoko starost 77 let. Pokojnik je bil tast g. kapetana Milana Ka-sparovića v Ljubljani in g. drž. pravnika Gustava Barleta v Novem mestu. Bil je ugleden mož, ki so ga vsi spoštovali. Kot orožniški oficir in komandant je bil zlasti znan v orožniških krogih, kjer je užival največje uvaževanje. Bil je stara sloven-korenina, ki ni nikdar zatajil svojega po-kolenja. Bodi vrlemu možu ohranjen drag spomin, njegovi rodbini pa naše sožalje.

— Imenovanje v finančni službi. Za računsko inšpektorje v območju finančne delegacije v Ljubljani so imenovani: Josip Juh, Tomo Kalin, Albin Megušar, Anton Bernik, Ivan Rus, Jakob Gogola, Fran Gorčinek, Joža Majcen, Josip Sircelj, Albin Zajc, Josip Hočevar, Vladimir Dekleva, Avgust Pichler, Božidar Tomšič in Fran Lernerčič vsi računski svetniki in re-videnti; za knjigovodje so imenovani: Ed-ward Breskvar, Jernej Erman, Franjo Se-lan, Josip Pirc, Milan Juvanc, Fr. Papež, Alifred Biber, Matija Švigelj, Fran Ferman-tin, Ivan Kranjc, Joško Bitenc, Blaž Na-glič, Janko Habjan, Fran Hartman, Viktor Bischof in Peter Glazar.

— Imenovanje v poštni službi. Za inšpektorja poštne direkcije v Splitu je ime-novan dr. Franjo Janžekovič.

— Izpremembe v državni službi. Po služ-beni potrebi je inspektor Franc Janžekovič iz Sarajeva v isti lastnosti premeščen k poštni direkciji v Skoplju. Pri poštni direk-ciji v Ljubljani je tajnik Ivan Mlač pomak-njen v 2. skupino II. kategorije, upokojeni poštni kontrolor Franc Legat, pa je ime-novan za arhivskega uradnika v 1. skupini III. kategorije.

— Izpiti maturantov-privatistov. Po od-redbi ministra prosvete se dne 25. avgusta prično izpiti privatnih dijakov-maturantov na vseh državnih gimnazijah in realkah. Z omejenim dnem se prične tudi vojsovanje v te šole za prihodnje šolsko leto.

— Poziv vsem strokovnim organizacijam. v mariborski in ljubljanski oblasti. Društvo stanovanijskih najemnikov za mesto Mari-bor in okolico poziva vse strokovne or-ganizacije državnih in privatnih nameščencev, kakor tudi druge na stvari interesirane or-ganizacije, da mu pošljejo nemudoma svoja dobro utemeljena mišljenja »za« ali »proti« ukinitvi stanovanjskega zakona s 1. no-vembrom 1927. Vloge naj bodo naslovljene na ministrstvo za socialno politiko v Beo-gradu, vpsolati pa jih je na Društvo stano-vanijskih najemnikov za Maribor in okolico, pošta Maribor, Rotovski trg, kjer se dobijo tudi potrebni nadaljnji podatki. Priporočimo, da je zadeva zelo važna in nujna. — Odbor.

— Ministri na potovanju. Finančni mi-nister dr. Bogdan Markovič je odpotoval v Vrnjačko Banjo, minister za šume in rud-nike dr. Kosta Kumanudi pa v južno Srbijo na agitacijsko potovanje, kjer ostane več tednov.

— Novi direktor poljedelske direkcije. Za direktorja poljedelske direkcije je de-finitivno imenovan načelnik v poljedel-skem ministrstvu Milan Gjurič, za nje-govga pomočnika pa univ. docent dr. Mladen Josifovič.

— Pospeševanje turizma. V ministrstvu za trgovino in industrijo je pričela v sobo-to svoje delo konferenca o pospeševanju turizma in tuiskega prometa. Udeležujejo se je zastopniki vseh turističnih organiza-cij, kakor tudi predstavniki prizadetih mi-nistrstev. Konferenca je včeraj nadaljevala svoje delo ter bo ob zaključku predložila sprejete resolucije vsem ministrstvom, ki pridejo pri pospeševanju tuiskega prometa v poštev.

— Naš vojni dolg Angliji. Naša dele-gacija, ki je vodila v Londonu pogajanja za ureditev našega vojnega dolga Angliji, javlja, da je v tem vprašanju dosežen de-finitivni sporazum in da znaša naš vojni dolg Angliji 25 milijonov funtov.

— Načrt novega gozdnega zakona. Iz-delan je načrt novega gozdnega zakona, ki

bo že jeseni novoizvoljeni Narodni skup-sčini predložen.

— Kataster vodnih sil. Na predlog po-ljedelskega ministra je ministrski svet od-obril kredit 300.000 Din za izdelavo kata-stra vodnih sil v naši državi.

— Služitelji višjih pedagoških šol v Za-grebu in Beogradu, ki so dovršili dva let-nika in žele poučevati v ljubljanski ob-lasti, se pozivajo, da v zmislu ministrskega odloka O. N. br. 40.364/27 vložijo takoj (do 31. julija) prošnje za službo na meščanskih šolah pri prosvetnem oddelku velikega žu-pana v Ljubljani. Kdor ne prosi, se mu do-sedanja učiteljska služba po ministrskem odloku O. N. br. 44445/27 proglašajo za iz-praznjeno. V prošnji je navesti strokovno skupino, iz katere bo prosilec polagal di-plomski izpit, ter kraj odnosno šolo, kjer želi službovati. Priloži naj se tudi posled-nja ocena o službovanju (na prošnjo 5 Din, na priloge 2 Din kolek).

— Sprejem v višjo pedagoško šolo. Pro-svetni minister je odobril rektoratu višje pedagoške šole v Zagrebu razpis za spre-jem v prvi letnik višje pedagoške kole. Sprejetih bo 100 kandidatov oziroma kan-didatini. Primerno opremljene prošnje je poslali do 10. septembra t. l. rektoratu višje pedagoške šole v Zagrebu.

— Nalaganje pupilarnega denarja. Mi-nistrstvo trgovine in industrije je izdalo naredbo, po kateri se ima ves po 30. marcu t. l. v kak denarni zavod naloženi pupilarni denar dvigniti in naložiti pri Državni hi-potekarni banki. Pupilarni denar, ki je bil pred 30. marcem t. l. vložben pri kakem privatnem denarnem zavodu, se more v njem obdržati še 5 let in se ima šele po-tem izročiti omenjeni banki.

— Novi varnostni znaki. Ljubljanska sekcija Avtomobilskega kluba je pričela s postavljanjem novih varnostnih znakov. V tekočem tednu bo prva etapa Ljubljana - Tržič - Ljubelj najbrže gotova. Znaki so trikotni kakor jih predpisuje mednarodna konvencija v Parizu. Varnostni znaki sto-je enako kakor signalni aparati na želez-nicah pod zaščito zakona ter pripadajo državnim imovini. Za njih poškodbo so do-ločene visoke kazni in bodo dotični, ki se jih zaloti pri poškodovanju, prestavljanju ali obračanju omenjenih znakov eksem-plarčno kaznovani. Ravno tako je tudi mazanje ali pisanje po njih kaznovno.

— Tabor bivših vojakov iz Notranjske na Križni gori pri Ložu. V nedeljo 31. t. m. bodo zborovali na tem lepem kraju tovari-ši vojak iz svetovne vojne, da obnove stare spomine in stare prijateljstva ter da se vnaamejo za blage cilje zveze slov. vojakov iz svetovne vojne: zvestoba do padlih, umrlih in živih tovarišev iz natežljivih Čas-sov, pomoč njihovim sirotam in tovarišem invalidom, ljubezen do naše svobodne do-movine, za katero smo trpeli in krvaveli. Tovariši Notranjci, ki ste prestali grozote svetovne vojne, vsi v nedeljo 31. t. m. na Križno goro!

— Jesensko porotno zasedanje. Letoš-nje jesensko porotno zasedanje v Ljubljani se prične 19. septembra t. l. ne 22. avg., kakor je bilo prvotno razglašeno. Pri de-žel. sodišču v Ljubljani so imenovani za pre-dsednika porotnega sodišča Fran Rekar, za njega namestnike pa: Peter Keršič, po-dpredsednik deželnega sodišča, Anton Mla-dič, dr. Adolf Kaiser, Jakob Antloga in Mihael Vehovar, vsi višji deželnosodni svetniki in Josip Janša, deželnosodni svet-nik.

— Iz Šostanja nam poročajo: V kratkem nas zapusti mnogoletni učitelj, požrtvoval-ni narodni delavec in priljubljeni družab-nik g. Miloš Tajnik, ki je imenovan za šolskega upravitelja v Slov. Bistrici. Da se oddolžimo njegovemu vzornemu delu na narodnem in kulturnem polju, mu priredi sokolsko društvo v Šostanju skupno z vse-mi narodnimi, kulturno - prosvetnimi in strokovnimi društvi v nedeljo, 24. t. m., ob 8. zvečer v Sokolskem domu odhodnico, h kateri vabimo i vse prijatelje in znance, tako, da bo poslovniti večer v resnici iz-zvenel v iskrenem zatrdilu naše hvaležno-sti in priznanja! Zdravoi!

— Nalezljive bolezni v mariborski ob-lasti. Zdravstveni oddelk mariborskega velikega županstva objavlja pregled o gi-banju nalezljivih bolezni v mariborski ob-lasti v času od 7. do 14. julija. Dne 14. julija je bilo 35 slučajev tifuznih bolezni, največ v Celju in okolici (21), dalje 56 slu-čajev škrlatinke, največ v Celju in okolici (20), v Gornjem gradu 14 in v Mariboru z okolico 14, 3 slučajja ošpic, 3 slučajja davice, 8 slučajev dušilnega kašlja, 2 slučajja te-tana, 4 slučajja vranjičnega prisada.

— Vlom pri Kamniku. V kamniški okoli-ci se klati mlad, drzen vlomilec, ki ima na vesti že nebroj vlomov in tatvin. Pojavlja se sedaj tu, sedaj tam, a orožniki ga ne morejo izslediti. V soboto je v vionilski okoli-ki v hišo posestnika Janeza Tomšiča v Volčjem potoku. Prebrskal je v odsotnosti domačih vse kote in odnesel več gotovine, obleke in druge stvari. Škoda znaša nad 3500 Din.

— Železniška nezgoda. V petek zvečer bi kmalu došlo na železniški progi med Krapino in Zabokom do velike železniške nesreče. Med postajama Velika ves in Sv. Križ - Začetje so se vsled vročine izbočile tračnice ter se je tir razširil tako, da so lokomotive in vagoni iz Krapine prihajajočega mešanega vlaka zašli med tračnice na železniške prage. Postajenače-lnik v Zaboku - Krapinske toplice je odpo-slal takoj na mesto nezgode drugo loko-motivo in vagona ter je ta pomožni vlak prevzel pošto in potnike ponesrečenega mešanega vlaka v Zabok. Progo so v par urah popravili. Ponesrečeni se ni nihče ter je tudi škoda minimalna.

ITO — zobna pasta najboljša!

Schichtov način pranja

Namočiti v ekstraktu za pranje „Ženska hvala“ Izprati s Schichtovim Terpentinovim milom

Iz Ljubljane

—lj V spomin in počaščenje zlatomašni-ka župnika Ivana Vrhovnika daruje trnov-ska župnija vsoto, nabrano po ge. Mariji Tenente, za Ciril Metodovo družbo 370 Din.

—lj Nepreviden kolesar. V študentovski ulici stanujoča žena mitniškega paznika Marija Pajk je stražniku naznanila, da jo je neznan kolesar na cesti v Hradskega vasi pod Golovcem podrl na tla in jo po-skodoval na desni nogi. Kolesar je zdržal naprej, tako da ni mogla izvedeti za nje-govo ime.

—lj Karambol s policijskim konjem. Dva stražnika sta v soboto jahala po Celovski cesti. Pri prvici Albina Vrečka sta jima pridvela nasproti dva kolesarja, od kate-rih se je prvi zadel v enega izmed konj, ki je nato sploščen poskočil. Kolesar se je zvrnil po tleh, a tudi za njim vozeči kole-sar je zletel skoleasa. K sreči nista došla pri karambolu s policijskim konjem nika-ke poškodbe.

—lj Žile si je prerezal. V ljubljansko bolnico so snoči pripeljali z rešilnim vozom v tovarni Kovačič zaposlenega, na Trža-ški cesti stanujočega 23-letnega delavca Antona Novaka, ki si je na svojem domu žile prerezal. Kaj je bil vzrok poskušemu samomoru, še ni dognano.

—lj Manjša tatvina. V kleti za Mladin-skim domom stanujoči M. Ž. je sinoči za-spal kar pod kostanjem pri šentpeterskem mostu. Ko se je okoli polnoči prebudil, je zapazil, da mu je nekdo med spanjem »su-nil« 250 Din vredno srebrno uro z verižico. Tatvino je takoj javil stražniku, ki je pri-jel nato nekega postopača. Radi suma tatvi-ne je stražnik potepuhu napovedal areta-cijo, toda ta se mu je iztrgal ter pobegnil v temo. — Na lžanski cesti stanujoči de-lavčev ženi Alojziji Vidic je neznan žepar na Vodnikovem trgu izmaknil iz košare usnjato črno torbico, v kateri je bilo 75 Din gotovine. — V Metelkovi ulici v Spod-nji Šiški ima svojo branjevski barako Fran-čiška Bevc. Od sobote na nedeljo je nekdo vdrl v barako ter se prav bogato založil z raznimi stvarmi. Pobrai je večji kos slan-ne, salame, reberca in mnogo slaščic. Bev-čeva je oškodovana za približno 400 Din.

—lj Prstan za damo z eno perlo in 2 malima brilantoma se je zgubil. Najditei naj ga odda proti dobri nagradi: Poljanski napis št. 40.

—Dunajske bluze in otroške obleke. Kristofel - Bučar, Stari trg. Cene nizke. 68-L

V čast Anicam

priredim v ponedeljek, 25. t. m. od 20. do 3. v moji restavraciji »POD SKALCO«, Mestni trg št. 11. prav prijetno domačo zabavo s plesom.

JOŠKO URAN

Iz Maribora

—m Nov odvetnik v Mariboru. V imenik odvetnikov zbornice v Ljubljani je vpisan odvetnik dr. Edmund Kupnik s sedežem v Mariboru.

—m Posledice klerikalnih »uspehov« za železničarje postajajo vedno usodnejše. V petek je zopet šel v prostovoljno smrt 28-letni železniški delavec Heinzl, ker z re-ducirano mezo ni mogel preživljati sebe, svoje bolne žene in treh neoletnih otrok. To je v Mariboru že tretja žrtve klerikal-nih »zaslug« za reducirani železniški pro-ačun. Kljub temu pa se še klerikali vdno hvalijo, kaj so vse storili za železničarje. No, pa mislimo, da se železničarji ne bodo dali več farbat in bodo klerikalcem dne 11. septembra pokazali — figo!

—m Slovenska 13. stranka. Za skrp-sčinske volitve je postavil znani maribor-ski vitez Zagorski, eden najvztrajnejših kandidatov cele države, zopet svojo kan-didatno listo pod zvanečo firmo Slovenske neodvisne gospodarske stranke. Moč se ne da ugnati. Te dni je razpisal svoj volilni oklic, ki ima to originalnost, da je kar v rokopisu. Dočim se druge stranke otepa-jo raznih kandidatov, je g. Zagorski s kan-di-daturami zelo radodaren in krošnjati z njimi po celi Sloveniji. Druge škode ne bo, kvečjemu bo mogla dati država po eno skrinjico več na vsako volišče, če se bo g. vitezu posrečilo, da zbere potrebno šte-vilo kandidatov in podpisov.

—m Nedelja na Pohorju. Včeraj je ra-Pohorju zopet kar mrgolelo navdžnih pri-jateljev lepe narave in naših zelen'h gozdov. Poleg Mariborčanov so bili po-sebno številno zastopani Zagrebčani in Hrvatje iz drugih pokrajin ter Avstrijci iz Gradca in tudi par Dunajčanov, ki so polni hvale nad gostoljubnostjo našega prebivl-stva o priliki zadnje avstrijske železniške stavke. Tudi mariborski Sokoli so privedli skupen izlet k Mariborski in Ruški koči. Imeli so lep dan in so se zvečer dobre volje vrnili v Maribor.

Uradno pojasnilo o ukinjenju osnovnih šol. razredov v Sloveniji

Po podatkih prosvetnega ministrstva se ukinejo le oni razredi, za katere ni prostora in ne drugih zakonitih pogojev

Na naš članek »Redukcija osnovnih šol v Sloveniji« objavljen 10. t. m., nam je po-slalo ministrstvo prosvete, oddelk za osnovno nastavo ONBr. 45.951 naslednja avtentična pojasnila:

Da se ne bi napačno tolmačilo rešenje ministrstva prosvete ONBr. 38.489 od 16. julija 1927, s katerim so se ukili nekateri razredi na osnovnih šolah ljubljanske ob-lasti, prosim, da na članek pod gorenjim naslovom »Redukcija osnovnih šol v Slo-veniji«, ki je izšel v 153. šte. Vašega cenj-lista, objavite naslednji uradni popravek:

1. Netočno je, da gre z omenjenim reše-njem za redukcijo osnovnega šolstva v ljubljanski oblasti.

2. Ta ukinitve se ni zgodila iz razlogov »štedenja«, marveč zato, da se omeji raz-sipavanje učiteljskih sil, ki je zavzelo v tej oblasti dimenzije, kakor nikjer v državi.

3. Potrebo te omejitve naj pokažejo na-slednje uradne številke za šole, ki se na-vajajo v članku v »Slov. Narodu«: V Mengšu je bilo v 6 sobah 7 razredov z 200 otroci (povsod so všteti redni učenci in ponavljalci) in 7 učitelji; v Moravčah v 4 sobah 8 razredov z 298 otroci in 8 učitelji; v Dobrepolu v 6 sobah 11 razredov s 385 otroci in 12 učitelji; v Loškem potoku v 8 sobah 10 razredov s 362 otroci in 11 uč-itelji, na deški osnovni šoli v Ribnici v 5 sobah 9 razredov z 251 otrokom in 10 uč-itelji, na dekliški osnovni šoli v Ribnici v 5 sobah 9 razredov z 278 otroci in 10 uč-itelji; v Sodražici v 6 sobah 9 razredov s 317 otroci in 9 učitelji; v Stari cerkvi je ukijena ena nemška vzporednica, ki nima zakonske osnove; v Poljanah v 4 sobah 6 razredov z 261 otrokom in 6 učitelji; v Predvoru v 3 sobah 5 razredov s 157 otroci in 5 učitelji; v Ljubljani na mani-šinski šoli v 1 sobi 2 razreda z 22 otroko-ma in 2 učiteljema; na Barju v 3 sobah 5 razredov s 101 otrokom in 5 učitelji; v Do-brovi v 5 sobah 7 razredov z 206 otroci in 7 učitelji; v Dev. Mariji v Polju v 6 sobah 12 razredov s 396 otroci in 14 učitelji; v Studencu-lgu v 4 sobah 6 razredov z 273 otroci in 6 učitelji; v Sostrem v 5 sobah 8 razredov z 280 otroci in 8 učitelji; v

Zgornji Šiški v 4 sobah 5 razredov s 103 otroci in 5 učitelji; v Smartnem pod Smar-no goro v 3 sobah 6 razredov s 189 otroci in 7 učitelji; v Tomišlju v 2 sobah 4 razre-di s 131 otrokom in 4 učitelji; na Viču v 14 sobah 22 razredov s 605 otroci in 37 učitelji; na Vrhniku v 10 sobah 15 razredov s 453 otroci in 18 učitelji; v Cerkljici v 5 sobah 10 razredov z 278 otroci in 10 uč-itelji; v Hotedršici v 2 sobah 3 razredi z 83 otroci in 3 učitelji; v Igavasi v 7 sobah 9 razredov z 234 otroci in 7 učitelji; v Gor-njem Logatcu v 4 sobah 5 razredov s 109 otroci in 5 učitelji; v Žužemberku v 4 so-bah 7 razredov z 251 otrokom in 7 učitelji; v Breznici v 3 sobah 5 razredov s 146 otro-ci in 5 učitelji; v Lescah v 1 sobi 2 razre-da s 45 otroci in 2 učiteljema, na Bledu je ukinjen osmi razred, ker je bilo v njem le 9 otrok, a zanj ni sobe; istotako je v Ra-dovljici ukinjen osmi razred, ki ga je obiskovalo 6 otrok, a ni zanj sobe.

4. Iz gornjih podatkov se vidi, da niti ena od omenjenih šol nima dovolj prostov, niti sedaj, kakor je število razredov določeno po redukciji; da torej niti na eni šoli niso dani zakoniti pogoji za obstoj teh razredov. Tudi število otrok po redukciji nikjer ne dosega z veljavnimi zakoni pre-dpisane minime za otvarjanje novih raz-redov ter se v nobenem slučaju ne more govoriti o »kulturnem skandalu«, kjer se hoče napraviti red.

5. Učiteljsko, ki se reducira, se tudi ne odpušča iz službe, marveč se lahko vse za-posli v mariborski oblasti, kjer se otvori z novim šolskim letom dovoljno število no-vih razredov na šolah, kjer ima po en uč-itelj od 80 do 130 otrok v razredu.

Iz vsega navedenega izhaja tedaj do-volj jasno, da so bili za to redukcijo me-rodajni le stvarni razlogi in želja, da se realno urede razmere, kakor zahteva to šolski interes.

Na prijaznosti za to priobčenje se vam obenem zahvaljujem.

Beograd, 19. julija 1927.

Pomočnik ministra prosvete:
Dim. Magarašević.

Živi delavci proglašeni za mrtve

Sleparije v okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Skop-lju. — Ponarejanje mrtvaških listov. — Posmrtnina za žive delavce

V Skoplju je prišlo pred meseci do velikega nesoglasja med upravnim od-borom tamošnjega urada za zavarova-nje delavcev ter ravnateljem urada. Spor se je zanesel tudi v javnost. Upravni odbor je želel odstraniti rav-natelja urada, pri čemer pa ni uspel, temveč se je zgodilo nasprotno. Po pri-hodu posebnega komisarja iz minis-trstva za socialno politiko je bil odstav-ljen stari upravni odbor s predsedni-ko. Cela zadeva je rodila obširno po-lemiko v listih in so bili po zakonu o tisku kaznovani tako oni, ki so napada-li ravnatelja urada, kakor tudi oni, ki so napadali upravni odbor.

Pred nekoliko dnevi se je v Skop-lju ponovno pričelo govoriti o aferah v tamošnjem okrožnem uradu za zava-rovanje delavcev. Gotove osebe, ki so poznale razmere v okrožnem uradu, so izsledile, da so se v uradu falzificirali mrtvaški listi. Kakor znano, morajo bi-ti po zakonu vsi delavci in zasebni na-meščenci prijavljeni uradu za zavarova-nje delavcev ter morajo gotov odsto-tek od svoje plače plačevati v svrhu za-varovanja za slučaj bolezni in smrti. V slučaju smrti se izplača rodbini po-smrtnina 1444 Din.

Nekateri uradniki so baje v dogo-voru z gotovimi osebami falzificirali mrtvaške liste še živih delavcev. Pona-rejali so pečate župne cerkve Sv. Bo-gorodice, da so dobili na ta način iz-

plačano posmrtnino. O tem so bili ob-veščeni odstavljeni upravni odbor, osrednji urad v Zagrebu kakor tudi po-litica v Skoplju. Preiskava je dognala, da so bili vsi mrtvaški listi, na podlagi katerih je bila izplačana posmrtnina v znesku 1444 Din, falzificirani in da niso bili nikjer zabeleženi v knjgah župne cerkve. Kmalu nato se je tudi ugoto-vilo, da so vsi ljudje, za katere se je izplačal posmrtnina še živi. Neki dela-vec je na podlagi teh listov dvakrat umrl in je bil seveda zelo začuden, ko so mu poročali o njegovi smrti. O celi stvari ni vedel ničesar in denarja tudi ni nobenega prejel.

Ker se je dognalo, da nobena izmed oseb, ki je umrla na podlagi ponareje-nih mrtvaških listov, o vsem ničesar ne ve, so bili vsi prizadeti izpuščeni iz preiskave, ki se nato pričela voditi v drugi smeri. Kmalu za tem je poli-cija ugotovila, da je posmrtnina po n-rejal neki uradnik okrožnega urada za zavarovanje delavcev. Bil je aretiran in sodišče ga je obržalo v zaporih. Na policiji je bivši uradnik urada za zava-rovanje delavcev Stamenkovič izpove-dal, da obstoje še drugi krivci poleg onih, ki so bili že aretirani in ki so v preiskavi. V koliko je urad za zavarova-nje delavcev oškodovan, še ni ugo-tovljeno, ker se še le pregledujejo knji-ge urada.

Gospodarstvo

—g Nova tovarna vžigalje v Sloveniji. Ka-kor nam poročajo, namerava tvrdka »Deska« dd., v Novem mestu preurediti svojo parno žago v tovarnico švedskih vžigalje. Tozadev-na pogajanja z inozemskimi strokovnjaki in finančniki bodo še tekom tega meseca za-ključena, tako da bo novo podjetje začelo obratovati še tekom letošnjega leta.

—g Pritisk davčnega vijaka v Vojvodini. V času, ko je davčni vijak v Sloveniji neiz-prosno pritiskal, so postopale davčne oblasti v Vojvodini skrajno obzirno. Posledica tega je bila, da so se nakopičili v Vojvodini veli-

kanski davčni zaostanki. Sedanji finančni minister pa je to dvojno mero odpravil in odredil, da se morajo vsi ti zaostanki še te-koim letošnjega leta iztirati. Sedaj so začeli davčne oblasti tudi v Vojvodini tako pos-topati rigorozno kakor pri nas. Posledica tega so številni rubeži. Samo v Subotici je bilo v zadnjem času izvršenih nad 3000 rubežev, dočim se cenil število rubežev v vsej Vojvo-dini na preko 30.000.

—g Anketa o poljedelstvu v Vojvodini. Subotški veliki župan je sklical za dne 1. av-gusta anketo strokovnjakov in poljedelskih interesentov. Na tej anketi se bo predvsem razpravljalo o krizi poljedelstva v Vojvodini ter o korakih za izboljšanje sedanje polo-žaja.

Veliko neurje na Dunaju

V soboto je v zgodnjih popoldanskih urah divjala nad Dunajem velika nevihta. Proti 2. uri popoldne se je na enkrat pooblačilo nebo tako, da je z vladala po ulicah velika tema. Nastal je silen vihar med grmenjem in bliski, na kar se je vtil močan dež. Utrgal se je oblak in z neba so padale silne množine vode na mesto. Padajoči dež je napravil temo še večjo ter je na enkrat razpraznil vse ceste. Ljudje so bežali pred nevihto v veže hiš, toda kljub temu so bili že pri teh par korakih vsi do kože premočeni. V par minutah so bili vsi vozovi električne železnice prenapolnjeni in vsi avtomobili daleč naokrog oddani. V silnem dežju mnogi vozovi niso mogli voziti ter so morali obstati, ker je dež bil soferjem v obraz, da niso mogli voziti naprej. Več avtomobilom je pretela celo nevarnost, da jih vihar prevrne. V posameznih dunajskih okrajih je voda popolnoma preplavila ceste ter je vdiral v suterenska stanovanja in nižje ležeče trgovine. Ognjegašci so morali posredovati v več kot sto slučajih. Reševati so morali ljudi in

blago. V Wiesengasse se je mogla neka hišnica le s težavo rešiti pred vodo, ki je vdrla v njeno stanovanje v kleti. Ponekod so ognjegašci morali podpreti s tramovi starejše hiše, ker je pretela nevarnost, da se podro. Tamkaj, kjer so ceste bolj nagnjene, so drveli celi potoki v nižino ter vdirali v stanovanja in kleti posameznih hiš. Na polzskem od dežja izpranem tlaku se je dogodilo tudi več nesreč. O silnih nevihtah poročajo tudi iz ostalih krajev Avstrije.

Bankir Gouyot obsojen na smrt

Svoječasno smo poročali o brutalnem zločinu, ki ga je zagrešil znani pariški milijonar, bankir Gouyot. V bližini Meluna so namreč našli 13. avgusta l. 1926. na cesti v bližini neke skednje ožgano truplo neke mladenke. Komisija, ki je prispela, da agnoscira truplo, je ugotovila, da je nastal nesrečnica žitev zločina. Mladenka je bila najprej na bestijalen način zadavljena, nato pa jo je zločinec polil z bencinom in zažgal. Kmalu je bila ugotovljena tudi identiteta nrečnice. Bila je 22 letna lepota Marija beaulaguet, in policija je dognala, da je bil znani pariški bogataš Eugen Gouyot njen ljubimec.

Seveda ni sprva nihče veroval, da je Gouyot, lastnik dveh palač v Parizu, lastnik dveh avtomobilov itd., morilec dekleta. Policija je hotela Gouyota zaslišati, toda med tem je na tajinstven način izginil in nihče ni vedel, kam. To je seveda potrdilo sum, da je identičen z morilcem. Policija je za njim izdala tirnico, vsi listi so prinesli sliko in točen opis morilca, o katerem je bilo znano, da ima stekleno oko. In dočim je policija iskala Gouyota po vsej Franciji, je ta mirno sedel v Parizu in se ni ganil iz mesta. S policijo je stopil v direktne stike, pisal je anonimna pisma, v katerih je navajal, da je nedolžen. Končno so ga prijeli. Detektiv ga je aretirali v kavarni, kjer je mirno pil svojo kavo. Naolgotrajem zaslišanju in sklepi: u je Gouyot iznal, da je izvršil umor, da pa je djanje izvedel v afektu. Izjavil je, da se je z mladenko peljal v avtomobilu na izlet. Med obema je prišlo do prepira, tekom katerega mu je Marija dala kľofuto. To ga je tako razžalilo, da jo je zagrabil in stisnil za vrat. Ko se je zavedel, je bila mladenka že mrtva. V strahu, da se zločin ne odkrije, je truplo zavlekel v gozd in ga zažgal.

Po storjenem zločinu je šel k svojim staršem v Luan, kjer je njegov oče župan. Tam je čel nekaj časa, r o pa se vrnil v Pariz. Epilog tega zločina se je te dni igral orod noroto v Melunu. Gouyot je plakaje priznal svoj zločin, izgovarjal pa se je, da si dejanja ni bil est. Razprava, ki je trajala več dni in je tli prisl na dan, da je Gouyot dvakratni vdovec, da pa sta se obe njegovi ženi novdom avt nobilskih voženj a shovosten nači onesrečili, je vzbudila po vsej Franci ogromno senzaio. Gouyot je zagovarjal najboljši pariški odvetnik Maurice Garcon, toda ni ga mo l r ti. Parota ga je obsodila mrt. K Gouyotu prečitati smrtno obsodbo, se je onesvestil.

Kupujte srečke

Novinarske dobrodelne loterije!

Stoletna papiga

Zoologi vedo povedati, da dosežejo nekateri ptici, posebno orle in krokari, izredno visoko starost. Manjša perutnina doživi neredko petinajst do petindvajset let. V cesarskem zverinjaku v Schönbrunnu so imeli ba je orla, ki je poginil v starosti 80 let, in krokarija, ki je videl tri generacije in so mu pripisovali 83 let. 50-, 60-, pa tudi 70 letne papige so nekaj povsem navadnega. V londonskem zoološkem vrtu imajo papigo »Old Bill«, ki utegne biti ena najstarejših svojega rodu na vsem svetu. Zadnjič so slavili njeno stoletnico, čeprav menda nihče ne ve natančno, kdaj se je izlegla. Iz spoštovanja do njene častitljive starosti so žival pred nekaj leti vzeli iz skupne kletke in ji dodelili posebno »stanovanje«. Papiga ima še vse perje in čeprav je v nogah že nekoliko slaba, še vedno poskakuje od veselja, kadar se ji približa čuva: s hrano. Pravijo celo, da je na dan svoje stoletnice znesla jajce, kar je vseeno malo verjetno. Razen če jo je Voronov operiral...

Naprodaj

zaradi boleznij jako dobro uvedena trgovina z lesom in ogijem z vsem inventarjem in zalogo vred. Ograjeno obširno skladišče s kolnico in pisarno, elektromotorjem in razsvetljavo v Splitu (Dalmacija). Ima zveze v kraju samem in z Italijo. Samo resni reflektanti naj vprašajo pod »Za-12.781« na Publicitas d. d., Zagreb, Gunduličeva 11.

Maš št. 19 898/27

Razpis.

Mestni magistrat razpisuje oddajo

betonskega dela

za napravo ograjnega zidu ob Skofji ulici oziroma Vrazovem trgu in vrtom šentpeterskega župnišča. Ponudbe je vložiti pri mestnem gradbenem uradu do dne 1. avgusta 1927 ob 11. uri dopoldne. Ofertalni pripomočki se dobe istotam.

Mestni magistrat v Ljubljani,

dne 23. julija 1927.

Zenitev.

Trgovca srednjih let, s premoženjem, želi poročiti preprosto trgovca ali dobro situiranega čevljarkega mojstra. Pogoj nekaj kapitala, lepa postava. Le resne ponudbe s sliko in polnim naslovom, ki se takoj vrnejo, na upravo Slov. Naroda pod »Dobra eks tenca 280/1745.

Prodaj

raznovrstne ledne omare in pohištvo po zelo znižanih cenah. S. Praprotnik, Jenkova 7. 1716

Gozdnih delavcev

za izdelovanje železnih pragov potrebuje firma Rade G. Petrović, Bos. Graoška. 1847

teletop 379 **Ivan Zakotnik** teletop 379

mestni tesarski mojster,

----- LJUBLJANA, Dunajska cesta 46 -----
Vsakovrstna tesarska dela. moderne lesene stavbe, ostrežja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike - Stropi razna tla, stopnice, ledenice paviljoni, verande, lesene ograje itd. - Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
PARNA ZAGA. 16/L TOVARNA PURNIJA

Šivalni stroji!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno

Pisalni stroji »Adler«.

Kolesa iz prvih tovarn »Dürkopp« »Kayser« »Styria« »Waffenaar« (Orožno kolo). - Pletilni stroji vedno v zalogi.

Posamezni deli koles in šivalnih strojev. - Daje se tudi na obroke. - Ceniki zastoj in franko. 32/L

Ivan Jax in sin

Ljubljana, Gospodsvetska cesta 2

Restavracijo

pod »Skalco«

Mestni trg št. 11 bom z dnem 15. avgusta oddal strokovnemu restavratemu ter bom radi tega od danes dalje točil vso zalogo prvovrstnega vina iz vinogradih kneza Windischgrätzja po izredno nizkih cenah. Kdor želi dobro in poceni vino piti - mora čim večkrat »Pod skalco« priti. 1740

MALINE

kupuje vsako množino tudi cele vagone tvrdka

»ALKO« družba z. o. z.

ddelek brezalkoholne pijače v ubianu, Kolize

Klišeeje

vseh vrst, črtne in avtotipije izdeluje po predloženih risbah, peropsih ali slikah za navaden tisk ali za finejšo izvedbo v eni ali več barvah točno po naročilu in v najkrajšem času

Jugografika, tiskovna in založna družba z. o. z.

v Ljubljani, Sv. Petra nasip 23

Mladim ljudem!

Beseda človek pomeni vzdrževalec. Stirinaistletni mladenič že pričinja zaslužiti za svoje potrebščine, zato pa je že mlad človek. Navadno to ne velja za mladeniče iz imovitih rodbin, ker ti v štirinaistletni starosti sebi še nič ne zaslužijo. Res je, da je bogatih starišev pri nas malo, več pa je mladeničev, ki se smatrajo za otroke imovitih roditeljev. Upamo pa, da je takih malo in da se ne spleča govoriti o njih.

Vi, mladi ljudje, korakajte z odločnostjo v svet! Ne bodi vam žal, ker vas vaši stariši ne morejo ali nočejo šolati še naprej. Ves svet je šola, najboljši učitelj je delo, najboljši pomočnik pa siromaštvo. Večina odličnih ljudi je zapustila rodno streho s culico, majhno, kakršna je vaša. Veličina naše dobe je v tem, da so siromašnemu človeku pristopna tudi najvišja mesta. Odvisno je samo od njega, njegovih sposobnosti in vztrajnosti, da pride do cilja.

Za svoj poklic si izberite svobodne obrte, t. j. obdelovanje zemlje, trgovino, industrijo. Samo v svobodnem obrtu se popolnoma razvija človeško življenje. Samo v njih brez-pogojno zmagujeta moč in sposobnost ljudi. Vaše geslo bodi moč telesa in duha lščite borbe! Ne bojte se udarcev! Ne slabite svojih teles z razvadami popivanja, kajenja itd. Razvada je mati poraza. Vrlina in zmernost vodi do zmage.

Tomaž Bata